

SYLLABUS: ODBORNÁ PRAXE A SUPERVIZE III – SKUPINOVÁ – SPP116 a SPR116

- Vyučující: Dipl.- Theol. Univ. Stanislava Ševčíková, PhD.
kontakt: Joštova 10, kanc. 509, tel: 549 49 6972, e-mail: ssevciko@fss.muni.cz
Konzultační hodiny: úterý: 10.00-12.00, popř. dle domluvy
- Konání semináře: čtvrtek: 14.00-15.30, učebna 53
- Obor: Sociální politika a sociální práce
- Stupeň studia: bakalářský, prezenční, 5. semestr; - Počet ETC: 5
- Ukončení předmětu: zápočet, podmíněný 80% docházkou, promyšlením všech 11 témat a aktivitou na semináři. Současně platí absolvování praxe (156 hod.) a řádné vedení Deníku praxí. Před začátkem semestru je třeba mít odpracováno alespoň 16 hodin.

Cílem předmětu je poskytnout studentům podpůrné zázemí při výkonu jejich praxí. Studenti se seznamují s metodami sociální práce se skupinou a jejím využitím v praxi. Při tom mohou reflektovat své zkušenosti z praxí. Tak zůstane zachováno propojení teorie a praxe. V rámci předmětu se kromě nových poznatků o možnostech využití skupinových metod sociální práce, úloze (možnostech) sociálního pracovníka dozvedí také o úskalích pomáhající profese – syndromu vyhoření.

V rámci kurzu je samozřejmá diskuse konkrétních případů a možností jejich řešení.

Harmonogram studia:

Termín	Téma	Doporučená četba	Otázky k reflexím (musí být připraveny vždy na danou hodinu !!!)
19.9.2011 (náhrada za odpadlou hodinu 22.9.)	Představení kursu a účastníků, organizační záležitosti	Průběžně: MUSIL, L. Ráda bych vám pomohla, ale.. Brno: Marek Zeman, 2004.	
29.9.2011 a 6.10. odpadá, náhrada 4.10	Metoda „Round table“,	Kompetence v praxi sociální práce, str. 45-110, 155-162	1. Jaké mám zkušenosti s prací se skupinou? Jak se v ní jako sociální pracovník cítím?
13.10.2011	Kontrakt a supervize	Supervising and being supervised, str. 207-223 Lékař, pacient a M. Bálint, s. 112-126	2. Vzpomenu si na předsudky, s nimiž jsem vstupoval/-a do oboru SP nebo které měli lidé v okolí a jak jsem se s nimi v průběhu studia vyrovnal/-a?
20.10.2011 odpadá	Bálintovská skupina	Supervize v pomáhajících profesích, str. 59-74 Basic groupwork, str. 3-23	3. Jaké mám se se supervizí zkušenosti? Je (mi) k něčemu dobrá?

27.10.2011	Bálintovská skupina	Psychická úskalí pomáhajících profesí, str. 37-65	4. Když reflektuji pojem „syndrom pomáhajících“ – setkal/-a jsem se s ním někdy?
3. 11. 2011 odpadá	Supervize	Lidský vztah jako součást profese, str. 106-119 Lidský vztah jako součást profese, str. 94-105	5. Uveďte některá z etických dilemat, se kterými jste si nevěděl/-a v praxi rady
10.11.2011	Skupina. Rozlišení „skupinová sociální práce“, „skupinová terapie“, Zaměření skupin a jejich možnosti pro rozvoj klienta. Syndrom pomáhajících Osobnost sociálního pracovníka v práci se skupinou	Skupinová psychoterapie v praxi, str. 15-31 Basic groupwork, str. 84-102	6. Jak může být zneužita moc soc. pracovníka v sociální práci se skupinou
24.11.2011 odpadá	Komunikace ve skupině, duševní hygiena	Supervize v pomáhajících profesích, str. 15-28	7. Jaké přednosti může mít skupinová práce oproti individuální práci. A jaké nevýhody. Uveďte příklady.
1.12.2012	Metoda „World Cafe“ a supervize	Supervize v pomáhajících profesích, str. 56 Supervising and being supervised, str. 135-150	8. Uveďte 3 způsoby nejvhodnější modulace komunikace ve skupině
8.12.2011 odpadá	Skupina a tým, Bálintovská skupina	Konflikty mezi lidmi, str. 39-48 Supervising and being supervised, str. 118-131	9. Jak bych se pokoušel/-a zabránit syndromu vyhoření
15.12.2011	Etická dilemata – praktické příklady. Diskuse nad problémy z praxí Hodnocení kurzu a praxí. Diskuze a náměty.	Supervize v pomáhajících profesích, str. 30-34 Nakonečný: Sociální psychologie, Malé skupiny, str. 215 – 244 McLeod, Kettner-Polley, 333-361	10. Podařilo se mi rozvinout zamýšlené kompetence, které jsem si vytyčil/-a na začátku semestru?

VŠECHNY DOPORUČENÉ TEXTY SE NACHÁZEJÍ V ČÍTANCE VLOŽENÉ V ISU.

Rozsah: písemné reflexe: 600 slov, ***přípravené na hodinu k diskusi + vložené do ISu***

Literatura:

- BENSON, J. F. **Working more creatively with groups**. London, New York: Routledge, 2001.
- BÚTORA, M. **Překročit svůj stín**. Praha: Avicenum, 1991.
- CAROLL, M; THOLSTRUPOVÁ, M. (Eds.) **Integrativní přístupy k supervizi**. Praha: Triton, 2004.
- DOUGLAS, T. **Basic groupwork**. London, New York: Routledge, 2000.
- HAVRDOVÁ, Z. **Kompetence v praxi sociální práce**. Praha: Osmium, 1999.
- HAWKINS, P.; SHOHET, R. **Supervize v pomáhajících profesích**. Praha: Portál, 2004.
- KOPŘIVA, K. **Lidský vztah jako součást profese**. Praha: Portál, 1997.
- KRATOCHVÍL, S. **Skupinová psychoterapie v praxi**. Praha: Galén, 2001.
- KRATOCHVÍL, Z. **Základy psychoterapie**. Praha: Portál, 1998.
- KŘIVOHLAVÝ, J. **Jak neztratit nadšení**. Praha: Grada Publishing, 1998.
- KŘIVOHLAVÝ, J. **Konflikty mezi lidmi**. Praha: Portál, 2002
- KŘIVOHLAVÝ, J. **Povídej, naslouchám**. Praha: Návrat domů, 1993.
- MATOUŠEK, O. a kol. **Metody a řízení sociální práce**. Praha: Portál, 2003.
- MATOUŠEK, O. a kol. **Základy sociální práce**. Praha: Portál, 2001.
- MCLEOD, P. L.; KETTNER-POLLEY, R. B. **Contributions of psychodynamic theories to understanding of small groups**. Small groups reserarch, Vol. 35, No.3, 2004, 333-361.
- MLČÁK, Z. **Potenciální zdroje stresu v sociální práci a jejich zvládnání. IN ČASOPIS SOCIÁLNÍ PRÁCE/SOCIÁLNÁ PRÁCA 3/2005**.
- MUSIL, L. *Ráda bych vám pomohla, ale...* Brno: Marek Zeman, 2004.
- NAKONEČNÝ, M. **Sociální psychologie**. Praha: Academia, 1999.
- PHILPOT, T. **Group care practise**. London: Business Press International, 1984.
- RIEGER, Z. **Lod' skupiny**. Praha: Konfrontace, 1998.
- SCHMIDBAUER, W. **Psychická úskalí pomáhajících profesí**. Praha: Portál, 2000.
- ŠEVČÍKOVÁ, S. **Zodpovědnost za budoucnost učící se organizace Vesna jako hlavní motor působení v sociální sféře. Sociální práce/ Sociální práca**, Brno : ASVSP, 9, 3, od s. 103-113, 10 s. ISSN 1213-6204. 2009.
- ŠEVČÍKOVÁ, S. **Pomoc a kontrola v terapeuticky pojaté sociální práci**. In Janebová, Radka - Kappl, Miroslav - Smutek, Martin. *Sociální práce mezi pomocí a kontrolou*. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2008. od s. 122-130, 9 s. ISBN 978-80-7041-118-6.
- ŠEVČÍKOVÁ, S. **Mezinárodní a český kontext Globálních kvalifikačních standardů vzdělávání v sociální práci vydaných IFSW a IASSW. Sociální práce/Sociální práca**, Brno : ASVSP, roč. 6, č. 4, od s. 49-54, 6 s. ISSN 1213-6204. 2007.
- ŠEVČÍKOVÁ, S. **Supervize jako příležitost nalezení smyslu života**. In Navrátil, Pavel - Šišláková, Monika. *Praktické vzdělávání v sociální práci*. 1. vyd. Brno : Tribun, 2007. od s. 46-54, 9 s. 1.,. ISBN 978-80-7399-343-6.
- ŠIMEK, A. (Ed.) **Supervize – kazuistiky**. Praha: Triton, 2004.
- WIENER, J.; MIZEN, R.; DUCKHAM, J. (Eds.) *Supervising and being supervised. A practice in search of a theory*. Houndmills and New York, 2003.
- WHITAKER, D. S. **Using groups to help people**. East Sussex: Routledge, 2001.

Ad pojištění:

Za škody na zdraví a majetku v průběhu praxí nese odpovědnost MU, potažmo FSS, a v případě zájmu o pojištění je nezbytné se pojistit individuálně. Pro případ poškození zdraví praktikanta je možné využít individuálního úrazového pojištění. Škody na majetku a zdraví druhých osob je možné pokrýt z pojištění odpovědnosti za škody způsobené v občanském životě, což je volitelné připojištění k pojištění domácnosti (vztahuje se na členy rodiny i mimo domácnost).